

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องผลของทักษะทางคณิตศาสตร์ที่มีต่อความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์ สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้กล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคณิตศาสตร์ 4 ทักษะ ดังต่อไปนี้กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์
  - 1.1. ทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์
  - 1.2. ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์
  - 1.3. ทักษะการคิดคำนวณ
  - 1.4. ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ทักษะคณิตศาสตร์ ด้านทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์
2. ทักษะคณิตศาสตร์ ด้านทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ เป็นตัวแปรที่อยู่ในสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2538 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 382 คน ซึ่งได้นำโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบ 5 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choices) มี 4 ตัวเลือกดังนี้คือ

1. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8227
2. แบบทดสอบวัดทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8619

3. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดคำนวณ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8200
4. แบบทดสอบวัดทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8835
5. แบบทดสอบวัดความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8500

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการส่งแบบทดสอบไปยังกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันรับแบบทดสอบคืนจากสำนักงานการประณีตศึกษาจังหวัดปัตตานี สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอโภกโพธิ์ สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอเมือง สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอสามบูรี สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอยะหริ่ง สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอยะรัง สำนักงานการประณีตศึกษาอำเภอสามบูรีและรับแบบทดสอบคืนด้วยตนเอง นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร คือ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามโดยวิธีของ Pearson Product Moment และทำการทดสอบความนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และวิเคราะห์การถดถอยพหุภูมิ ของตัวแปรอิสระกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. จากการทดสอบทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษา โจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ และความสำเร็จ ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับกลุ่มตัวอย่างพบว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบทุกฉบับมี ค่าเฉลี่ยประมาณครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม โดยคะแนนเฉลี่ยของทักษะการคิดคำนวณมีค่าสูงสุดเท่า กับ 13.66 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 68.31 ของคะแนนเต็ม รองลงมาได้แก่คะแนนเฉลี่ยของทักษะ การแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์มีค่าเท่ากับ 10.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 52.17 ของ คะแนนเต็ม คะแนนเฉลี่ยของทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์มีค่าเท่ากับ 10.23 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 51.15 ของคะแนนเต็มและคะแนนเฉลี่ยของทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 10.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50.20 โดยที่คะแนนเฉลี่ยรวมของทุก ทักษะเท่ากับ 44.36 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.46 ของคะแนนเต็ม สำหรับการทดสอบความสำเร็จ ใน การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์นี้ ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 52.33 ของคะแนนเต็ม
2. ทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษา โจทย์ให้เป็น ภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .4354 , .5240 , .6073 และ .6425 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติ ฐานข้อที่ 1 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกระหว่างทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะ พ布ว่า ทักษะทางคณิตศาสตร์แต่ละทักษะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการแปลงภาษา โจทย์ให้เป็นภาษา คณิตศาสตร์กับทักษะการคิดคำนวณมีค่าสูงสุดเท่ากับ .5415 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์มี ค่าต่ำสุดเท่ากับ .2821
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณของทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะกับความสำเร็จในการ แก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์มีค่าเท่ากับ .7434 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์ของ

การพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .5527 แสดงว่าทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะ สามารถบรรยายความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 55.27 ได้สมการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ในรูปแบบดังนี้

$$Y_c = 1.6907 + 0.1800X_1 + 0.2323X_2 + 0.3728X_3 + 0.4579X_4$$

เมื่อ Y_c	แทน	ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์
X_1	แทน	ทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์
X_2	แทน	ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์
X_3	แทน	ทักษะการคิดคำนวณ
X_4	แทน	ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์

อภิปรายผล

- จากการศึกษาคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ทำแบบทดสอบวัดทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 55.46 ของคะแนนเต็ม สำหรับแบบทดสอบวัดความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 52.33 ของคะแนนเต็ม โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 4.79 คะแนนและ 6.55 คะแนนตามลำดับ ซึ่งหมายความว่าแบบทดสอบไม่ยากหรือง่ายเกินไปสำหรับกลุ่มตัวอย่างและคะแนนมีการกระจายมีมากพอสมควร
- จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ พนว่า ทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนาลี รัตนพันธ์ (2523 : 42 - 44) ที่พบว่า ทักษะคณิตศาสตร์พื้นฐาน ได้แก่ ทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผล

ลักษณะความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ นอกรากนั้นในการศึกษาครั้งนี้ยังได้ผลตรงกับการศึกษาของ จิตรเมธี สายสุ่น (2534 : 70 - 71) ที่พบว่า ทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยแยกเป็นความสัมพันธ์ของแต่ละทักษะกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ดังนี้

เมื่อพิจารณาทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .4354 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญรุษ ชูรักษา (2525 : 43 - 45) ที่พบว่าความเข้าใจในการอ่านกับการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีทักษะในการอ่านที่ดีจะมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้ดีกว่านักเรียนที่ขาดทักษะในการอ่าน ดังนั้นถ้าครูได้เตรียมพร้อมในเรื่องภาษาโดยเฉพาะเรื่องการอ่านให้นักเรียนก่อนที่จะสอนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์แล้วก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจปัญหาได้ดีขึ้นซึ่งโจทย์ที่นำมาสอนเด็กนั้นควรเป็นโจทย์ที่นักเรียนสนใจและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยในโจทย์นั้นควรควรใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจและควรใช้คำที่นักเรียนคุ้นเคยให้มากที่สุด

สำหรับทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์นั้น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .5240 สอดคล้องกับการศึกษาของ เทราท์แมนและลิชเทอร์ก (Troutman and Lichtenberge, 1974 : 591 - 592) และ คลาร์กสัน (Clarkson , 1979 : 4101 - A) ที่พบว่า ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับความสามารถในการแปลงโจทย์ภาษาไทยมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น การที่จะให้เด็กประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ นักเรียนก็ควรจะมีความสามารถในการแปลงประไ逼ภาษาให้อยู่ในรูปของประไ逼คณิตศาสตร์ได้

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดคำนวณกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ พบร่วมกับความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .6073 สอดคล้องกับการศึกษาของ مورตัน (Morton , 1988 : 455 - 458) ที่พบว่า ทักษะในการบวก ลบ คูณ หาร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นนอกจาก

นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน โจทย์และเขียนประไบคสัญลักษณ์ของโจทย์ปัญหาได้ แล้ว นักเรียนจะต้องมีทักษะในการบวก ลบ คูณ หาร อีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้ แก่นักเรียน ด้านครูพบว่านักเรียนคนใดยังขาดทักษะนี้ ครูอาจหาทางช่วยนักเรียนโดยการจัด กิจกรรมหลากหลายอย่างที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดคำนวณ ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ ปัญหาคณิตศาสตร์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอง คล้องกับการศึกษาของจิตรเมธี สายสุน (2534 : 57 - 65) ดังนั้นในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เมื่อนักเรียนได้คำตอบมาแล้ว ครูควรเน้นให้นักเรียนตรวจสอบผลลัพธ์ดูอีกรอบเพื่อตรวจสอบว่าคำ ตอบที่ได้นานั้นถูกต้องหรือไม่ เพื่อนักเรียนจะได้ประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิต ศาสตร์มากยิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ช่วยชี้ถึงความสำคัญของทักษะทางคณิต ศาสตร์ ทั้ง 4 ทักษะ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยเฉพาะ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ ซึ่งโดยทั่วไปเมื่อนักเรียนได้คำตอบจากโจทย์ปัญหามาแล้ว นักจะ หยุดอยู่เพียงแค่นี้เพราะถือว่าเป็นการถือสุ่มกระบวนการในการแก้ปัญหา ซึ่งแท้จริงแล้วการตรวจ สอบผลลัพธ์เป็นขั้นตอนที่มีประโยชน์มากให้เราทราบว่าสิ่งที่เราคิดและแสดงวิธีการในการแก้โจทย์ ปัญหาทั้งหมดที่ผ่านมานั้นมีข้อบกพร่องตรงส่วนใด คำตอบที่ mana ได้นั้นถูกต้องหรือไม่ เพื่อที่เรา จะได้แก้ไขให้ถูกต้อง เป็นผลทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาสูงขึ้น

3. เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่ามีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับทักษะทางคณิตศาสตร์แต่ละทักษะ แสดง ว่าทักษะทั้งสี่มีอิทธิพลรวมสูงกว่าทักษะใดทักษะหนึ่ง

ในการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยมีทักษะทาง คณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะคือ ทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการ แปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ และทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ เป็นตัวแปรที่อยู่ในสมการพยากรณ์ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) มีค่าเท่ากับ .5527 นั้น แสดงว่าทักษะทั้งสี่มีส่วนในการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ร้อยละ 55.27 ซึ่งหมายความว่า ความสำคัญขององค์ประกอบด่างๆที่มีส่วนทำให้เกิดความสำเร็จในการแก้ โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์นั้น ทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะ มีความสำคัญมากกว่าครึ่งหนึ่ง ขององค์ประกอบทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่สูง

เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์ระหว่างทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 หักษะ กับทักษะทางคณิตศาสตร์แต่ละหักษะพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ของทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 หักษะ มีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ของทักษะทางคณิตศาสตร์แต่ละหักษะ แสดงว่าด้านใช้คะแนนทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 หักษะร่วมกันในการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์แล้วจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการใช้คะแนนทักษะทางคณิตศาสตร์แต่ละด้านเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สำเริง นุชเรืองรัตน์ (2526 : 57) ที่ว่าด้านเรามีความพยากรณ์มากก็จะทำให้การพยากรณ์ถูกต้อง ใกล้เคียงที่สุด

จากการศึกษาสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาไทยให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์กับความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์ พบว่า ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ .6425 รองลงมาคือ ทักษะการคิดคำนวณมีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์เท่ากับ .6073 ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ ลุมารี รัตนพันธ์ (2523) ที่พบว่า ทักษะการคิดคำนวณมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์มากที่สุดคือ .5170 และทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์มีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ของ จิตรเมธี สายสุรุ่ม (2534 : 48) ซึ่งศึกษาเรื่องในลักษณะเดียวกันโดยใช้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นตัวอย่างประชากรและพบว่า ทักษะการคิดคำนวณมีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์สูงสุดคือ .5985 รองลงมาคือทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์เท่ากับ .5534 ความไม่สอดคล้องนี้อาจเนื่องมาจากการใช้แบบทดสอบและกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน แม้ว่าจากการวิเคราะห์ทางสัมพันธ์พหุคุณ ในสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์ พบว่า น้ำหนักหรือค่าคงที่ของทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์สูงกว่า น้ำหนักในการพยากรณ์ของทักษะการคิดคำนวณ ที่บ่งไม่อาจสรุปว่า ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการแก้ไขที่ปัญหาคณิตศาสตร์สูงกว่าทักษะการคิดคำนวณ เพราะหากการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ของจิตรเมธี สายสุรุ่ม (2534 : 55 - 57) พบว่า ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทักษะการแปลงภาษาไทยให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์และทักษะการคิดคำนวณ นั้นคือทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ไม่ได้เป็นอิสระจากทักษะการคิดคำนวณ ซึ่งถือว่าค่าที่ได้สูงกว่าอาจเป็นเพราะอิทธิพลลง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องผลของทักษะทางคณิตศาสตร์ที่มีต่อความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยได้เสนอข้อกันพบและข้อเสนอแนะบางประการซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณและทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์สูงกว่าการมีทักษะทางคณิตศาสตร์เพียงทักษะใดทักษะหนึ่ง ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ควรจะได้ฝึกให้นักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะไปพร้อมๆ กัน ทั้งนี้ เพราะทักษะทั้ง 4 ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะที่มีความต่อเนื่องกันในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

1.2. ผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาควรจะได้สร้างแบบฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์และแบบทดสอบทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะ เพื่อให้โรงเรียนต่างๆ สามารถนำไปใช้กับนักเรียนโดยให้นักเรียนฝึกทำบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญก็จะทำให้นักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ทั้ง 4 ทักษะสูงขึ้นเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

1.3. ควรเผยแพร่ผลงานวิจัยไปให้ครู - อาจารย์ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับนักเรียนในระดับอื่นๆ และประชากรอื่น เพื่อดูว่าทักษะการอ่านเพื่อการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ทักษะการแปลงภาษาโจทย์ ให้เป็นภาษาคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการตรวจสอบผลลัพธ์ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ดังกล่าวให้แก่นักเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากขึ้น

2.2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ผู้วิจัยมิได้กำหนดให้กระบวนการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งของการวิจัย ดังนั้นจึงเสนอให้จัดกระบวนการสอนให้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยร่วมกับข้อเสนอแนะในข้ออื่นๆเพื่อขยายผลการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งๆขึ้นไป

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับผลของทักษะทางคณิตศาสตร์ที่มีต่อความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ กรณีการวิจัยต่อไปถึงการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เพื่อให้ลึกซึ้งและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4. ควรจะได้มีการสร้างแบบฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์และนำไปฝึกกับนักเรียนชั้นมัธยมครั้ง เพื่อดูว่ามีผลต่อความสำเร็จในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เป็นอย่างไร